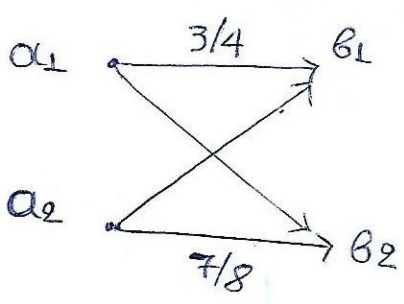

Παράδειγμα

$$P_{B|A} = \begin{bmatrix} 3/4 & 1/4 \\ 1/8 & 7/8 \end{bmatrix}$$

$$P(a_1) = \frac{2}{3}$$

$$P(a_2) = \frac{1}{3}$$

Προκύπτει ότι:

$$P(a_1|b_1) = \frac{12}{13}$$

$$P(a_2|b_1) = \frac{1}{13}$$

$$P(a_1|b_2) = \frac{4}{11}$$

$$P(a_2|b_2) = \frac{7}{11}$$

Πριν λάβει ο δέκτης B κάποιο σύμβολο, η μέση αβεβαιότητα που έχει είναι: $H(A) = 0,918$ bits/σύμβολο.

Πώς μεταβάλλεται η αβεβαιότητα αν ο δέκτης εμφανίσει το b_j ;

$$H(A|b_j) = -\sum_i P(a_i|b_j) \log[P(a_i|b_j)]$$

Έστω ότι ο δέκτης λαμβάνει το b_2

$$H(A|b_2) = 0,946 \text{ bits/σύμβολο} \quad (?)$$

$$\text{Αρχικά } p(a_1) = \frac{2}{3}$$

πλησιάζει στο 1/2

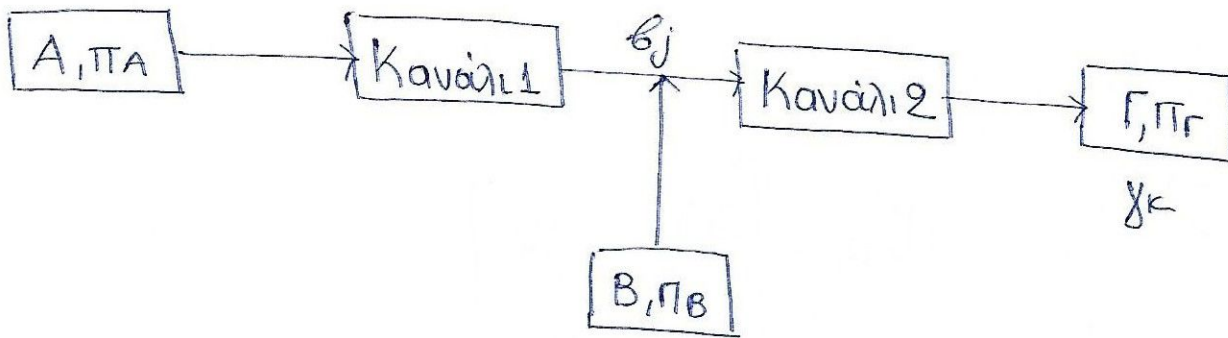
$$\text{Λαμβάνοντας το } b_2 : p(a_1|b_2) = \frac{4}{11} < \frac{2}{3} = p(a_1)$$

$$H(A) \geq H(A|B)$$

$$H(A|B) = \underbrace{p(b_1)}_{\text{συντελεστής βάρους}} \cdot H(A|b_1) + \underbrace{p(b_2)}_{\text{συντελεστής βάρους}} \cdot H(A|b_2) = \sum_j p(b_j) H(A|b_j) \leq \underline{H(A)}$$

εντροπία πηγής

Αλυσίδες Καναλιών

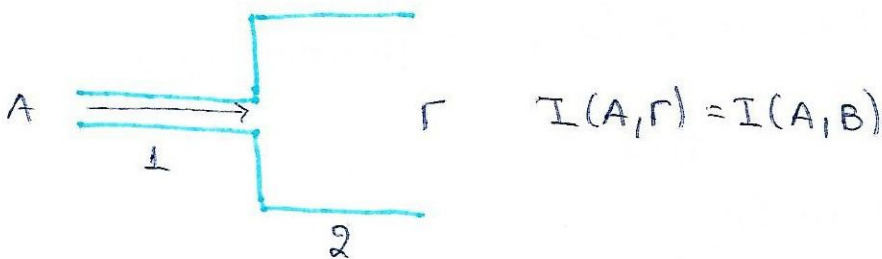
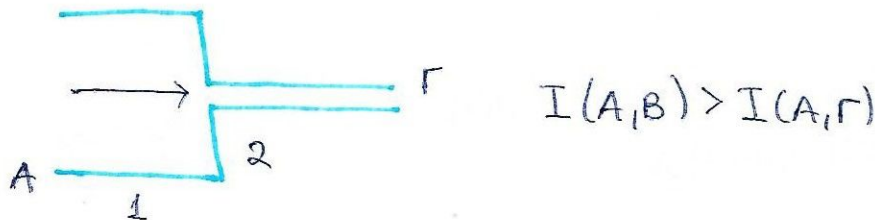

$$I(A, \Gamma) = H(A) - H(A|\Gamma)$$

$$I(A, B) = H(A) - H(A|B)$$

Ισχύει πάντα: $I(A, B) \geq I(A, \Gamma)$

Προσαμοίωση με ροή ρευστού:

$I(A, B) - I(A, \Gamma) \geq 0$

Απόδειξη:

$$I(A, B) - I(A, \Gamma) = H(A) - H(A|B) - [H(A) - H(A|\Gamma)] = H(A|\Gamma) - H(A|B)$$

$$= - \sum_i \sum_k \pi(\alpha_i, \gamma_k) \log[\pi(\alpha_i / \gamma_k)] + \sum_i \sum_j \pi(\alpha_i, \beta_j) \log[\pi(\alpha_i / \beta_j)]$$

με
αθροισή

$$- \sum_i \sum_j \sum_k \pi(\alpha_i, \beta_j, \gamma_k) \log[\sum_k \pi(\alpha_i / \gamma_k)] + \sum_i \sum_j \sum_k \pi(\alpha_i, \beta_j, \gamma_k) \log[\pi(\alpha_i / \beta_j)] =$$

$$\sum_i \sum_j \sum_k \pi(\alpha_i, \beta_j, \gamma_k) \log \left[\frac{\pi(\alpha_i / \beta_j)}{\sum_k \pi(\alpha_i / \gamma_k)} \right]$$

$$= \sum_i \sum_j \sum_k \pi(a_i | b_j, \gamma_k) \pi(b_j, \gamma_k) \log \left[\frac{\pi(a_i | b_j)}{\pi(a_i | \gamma_k)} \right]$$

$$= \sum_i \sum_j \sum_k \pi(a_i | b_j, \gamma_k) \log \left[\frac{\pi(a_i | b_j, \gamma_k)}{\pi(a_i, \gamma_k)} \right]$$

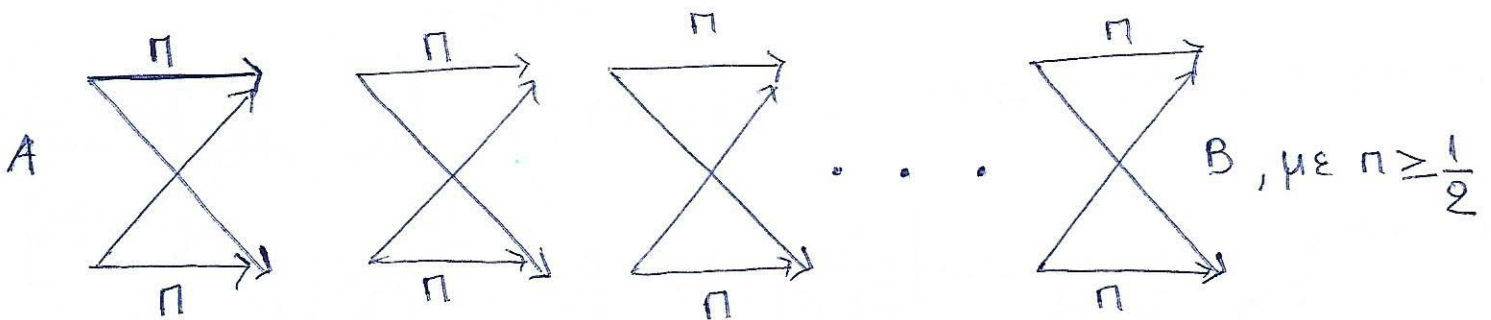
Ισχύει:
 $\pi(a_i | b_j) = \pi(a_i | b_j, \gamma_k)$
 Τα κανάλια λειτουργούν ανεξάρτητα.

$$= \sum_j \sum_k \pi(b_j, \gamma_k) \sum_i \pi(a_i | b_j, \gamma_k) \log \left[\frac{\pi(a_i | b_j, \gamma_k)}{\pi(a_i, \gamma_k)} \right]$$

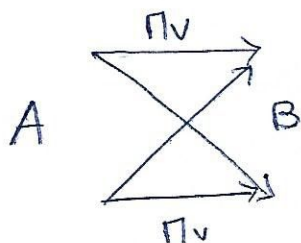
$$= \sum_j \sum_k \pi(b_j, \gamma_k) \cdot KL(\pi(A | b_j, \gamma_k) // \pi(A, \gamma_k)) \geq 0$$

Το 1^ο κανάλι ποίυτα θα περιορίσει την χωρητικότητα των άλλων.

Αλυσίδα δυαδικών και συμμετρικών καναλιών

$$\pi(B|A) = \begin{bmatrix} \pi_v & 1-\pi_v \\ 1-\pi_v & \pi_v \end{bmatrix}, \text{ με } \pi_v = \frac{1 + (2\pi - 1)^v}{2}$$

Είδαμε ότι η χωρητικότητα του BSC είναι: $C = 1 + H(\pi_v) = 1 - \pi_v \log(\pi_v) - (1 - \pi_v) \log(1 - \pi_v)$

Τι γίνεται αν $v \rightarrow +\infty$

$$\lim_{v \rightarrow +\infty} \pi_v = \lim_{v \rightarrow +\infty} \left[\frac{1 + (2^n - 1)^v}{2} \right] = \frac{1}{2} + \lim_{v \rightarrow +\infty} \frac{(2^n - 1)^v}{2} = \frac{1}{2} + 0 = \frac{1}{2}$$

$$\lim_{v \rightarrow +\infty} C = 1 + \frac{1}{2} \log\left(\frac{1}{2}\right) + \frac{1}{2} \log\left(\frac{1}{2}\right) = 1 - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = 0$$

Συνεχές κανάλι - Συνεχής ροή πληροφορίας

$$A \sim N(0, \sigma_A)$$

$$P_A(a) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma_A} e^{-\frac{a^2}{2\sigma_A^2}}$$

Γενικά: $B = kA + \lambda$

Εδώ: $\lambda = 0$: $B = k \cdot A$

$$B \sim N(0, \sigma_B^2)$$

$$P_B(b) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma_B} e^{-\frac{b^2}{2\sigma_B^2}}$$

Αντίστοιχα με τις διακριτές τ.μ. η $I(A, B) = \int_{-\infty}^{+\infty} \int_{-\infty}^{+\infty} P_{AB}(a, b) \log \left[\frac{P_{AB}(a, b)}{P_A(a)P_B(b)} \right] da db$

$$P_{AB}(a, b) = \frac{1}{2\pi\sigma_A\sigma_B\sqrt{1-\rho^2}} \exp \left[\frac{1}{2(1-\rho^2)} \left(\frac{a^2}{\sigma_A^2} + \frac{b^2}{\sigma_B^2} - \frac{2\rho ab}{\sigma_A\sigma_B} \right) \right]$$

Υπενθύμιση: Πολυδιάστατη Gaussian: ($x \in \mathbb{R}^d$)

$$P(x) = \frac{1}{(2\pi)^{d/2} |\Sigma|^{1/2}} \exp \left[-(x-\mu)^T \Sigma^{-1} (x-\mu) \right], \quad x \sim N(\mu, \Sigma)$$

$\mu \in \mathbb{R}^d, \Sigma \in \mathbb{R}^{d \times d}$

Εδώ $d=2$: $\Sigma = \begin{bmatrix} \sigma_A^2 & \rho\sigma_A\sigma_B \\ \rho\sigma_A\sigma_B & \sigma_B^2 \end{bmatrix}$

$$\rho = \frac{E[AB]}{\sigma_A \sigma_B} \rightarrow \text{συντελεστής συσχέτισης των } A, B$$

$$E[AB] = \iint a b P_{AB}(a, b) da db$$

$$I(A, B) = - \frac{1}{2} \log(1 - \rho^2) \underbrace{\int_{-\infty}^{+\infty} \int_{-\infty}^{+\infty} P_{AB}(a, b) da db}_1 - \frac{\rho^2}{2(1 - \rho^2)} \underbrace{\int_{-\infty}^{+\infty} \int_{-\infty}^{+\infty} P_{AB}(a, b) \left[\frac{a^2}{\sigma_A^2} + \frac{b^2}{\sigma_B^2} \right]}_2$$

$$\underbrace{- \frac{2ab}{\rho \sigma_A \sigma_B}}_0 da db = - \frac{1}{2} \log(1 - \rho^2)$$

0

"σός" η απώδευση
ότι κάνει 0

• $\rho = 0 \Rightarrow I(A, B) = 0$

• $\rho = 1 \Rightarrow I(A, B) \rightarrow +\infty$

Περίπτωση Τυχαίου θορύβου

$$B = A + n, \text{ με } n \sim N(0, \sigma_n)$$

$$\rho = \frac{E[AB]}{\sigma_A \sigma_B}$$

$$E[AB] = E[A(A+n)] = E[A^2 + An] = E[A^2] + E[An] = \sigma_A^2 + E[A]E[n] = \sigma_A^2$$

$$\text{Άρα } \rho = \frac{\sigma_A^2}{\sigma_A \sigma_B} = \frac{\sigma_A}{\sigma_B}$$

Αποδεικνύεται ότι : $E[B^2] = \sigma_B^2 = \sigma_A^2 + \sigma_n^2$

$$I(A,B) = -\frac{1}{2} \log(1-\rho^2) = -\frac{1}{2} \log\left(1 - \frac{\sigma_A^2}{\sigma_B^2}\right) = -\frac{1}{2} \log\left(1 - \frac{\sigma_A^2}{\sigma_A^2 + \sigma_n^2}\right)$$

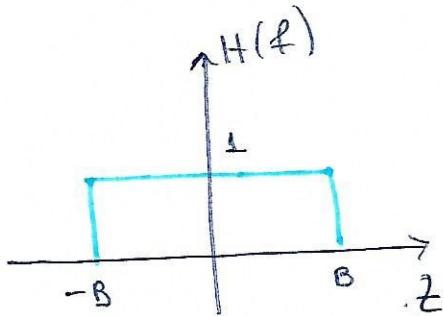
$$= \frac{1}{2} \log\left(1 + \frac{\sigma_A^2}{\sigma_n^2}\right)$$

$\sigma_A^2 \rightarrow$ μέση ισχύς του σήματος A ($E[A^2] = \sigma_A^2$) συμβολίζεται με S

$\sigma_n^2 \rightarrow$ μέση ισχύς του θορύβου n ($E[n^2] = \sigma_n^2$) συμβολίζεται με N

$$I(A,B) = \frac{1}{2} \log\left(1 + \frac{S}{N}\right)$$

Έστω ότι το κανάλι χρησιμοποιεί εύρος ζώνης μέγιστης συχνότητας B (Hz)

$\rightarrow 2B$ σύμβολα/sec

$$I(A,B) = \frac{1}{2} \log\left(1 + \frac{S}{N}\right) \text{ bits/sec} \quad *$$

$$* C = B \log\left(1 + \frac{S}{N}\right) \text{ bits/sec}$$

Θόρυβος: $N = nB$, n (W/Hz), B (Hz) WAGN (White Additive Gaussian Noise)
 n : φασματική πυκνότητα ισχύος του θορύβου (W/Hz)

$$C = B \log\left(1 + \frac{S}{nB}\right) \Leftrightarrow \lim_{B \rightarrow \infty} \left[B \log\left(1 + \frac{S}{nB}\right) \right] = 1,44 \frac{S}{n}$$

Παράδειγμα

Ο Navimer στέλνει εικόνες από τον Άρη με $S=10\text{ W}$, $\text{SNR}=200\text{ dB}$
 $n=1/2 \cdot 10^{-21}\text{ W/Hz}$. Η εικόνα 200×200 pixels, 64 επίπεδα τόνου.
Να υπολογιστεί ο χρόνος που μεσολαβεί από την αποστολή της εικόνας
μέχρι τη λήψη της στη Γη.

$$C = B \log \left(1 + \frac{S}{N} \right)$$

$$\text{SNR} = 200\text{ dB} \Leftrightarrow 10 \log \left(\frac{S}{N} \right) = 200 \Leftrightarrow \log \left(\frac{S}{N} \right) = 20$$

$$\Leftrightarrow \frac{S}{N} = 10^{20} \Leftrightarrow N = \frac{S}{10^{20}} \Leftrightarrow N = 10^{-19}\text{ W}$$

$$N = nB \Leftrightarrow B = \frac{N}{n} \Leftrightarrow B = \frac{10^{-19}}{\frac{1}{2} \cdot 10^{-21}} \Leftrightarrow B = 200\text{ Hz}$$

$$C = 200 \log \left(1 + \frac{10}{10^{-19}} \right) = 200 \log(1 + 10^{20}) = 13290\text{ bits/sec}$$

Αριθμός bits εικόνας: 200×200 pixels $6\text{ bits/pixel} = 24 \cdot 10^4\text{ bit}$

$$t = \frac{24 \cdot 10^4}{13290} = 18\text{ sec}$$

Κωδικοποίηση πηγής

Λόγος: Συμπίεση, βέλτιστη εκμετάλλευση τού καναλιού

Κωδικοποίηση: Αντικατάσταση συμβόλων ή ομάδων συμβόλων με άλλα σύμβολα

Κώδικας: Αλγόριθμος με τον οποίο γίνεται η κωδικοποίηση

Κωδικά σύμβολα: Νέα σύμβολα του κώδικα

π.χ. πηγή πληροφορίας το αλφάβητο ASCII
και κώδικας είναι ακολουθίες από 0 και 1.

π.χ. κώδικα Morse { ". .", "_", " " }

- Ταξινόμηση κωδικών ως προς το μήκος των κωδικών λέξεων
  - κώδικες σταθερού μήκους (π.χ. ASCII)
  - κώδικες μεταβλητού μήκους (π.χ. Morse, Huffman)
- Ταξινόμηση ως προς την αντιστοιχία συμβόλων της πηγής σε κωδικές λέξεις
  - δομικοί κώδικες: προκαθορισμένη αντιστοιχία (π.χ. ASCII, Morse, Huffman)
  - σφελικακοί κώδικες: η αντιστοιχία μεταβάλλεται (Αλγόριθμος LZW, αρχείο ".rar")
- Ταξινόμηση κωδικών ως προς την αποκωδικοποίηση.
  - ευκρινείς κώδικες: Διαφορετική κωδική λέξη για κάθε σύμβολο της πηγής.
  - μονοσήματος κώδικας: κάθε κωδική λέξη μπορεί να αναγνωρισθεί σε μια μακρά ακολουθία κωδικών συμβόλων.
  - σταχμιαία αποκωδικοποιήσιμος κώδικας (ΣΑΚ): μονοσήματος κώδικας που επιτρέπει την αποκωδικοποίηση χωρίς να εξετάσει επόμενα κωδικά σύμβολα σε μια ακολουθία κωδικών συμβόλων.

Στους ΣΑΚ: Δεν πρέπει οι κωδικές λέξεις να έχουν την προθεματική ιδιότητα

↓
Μια κωδική λέξη πρόθεμα άλλης
(π.χ. 1010 και 101011).